

Demonstraties met neonazi's organiseren? Voor Forum voor Democratie is het geen bezwaar meer

Wilmer Heck, Tom Kreling

Het was „karaktermoord” op de kandidaten van Forum, zei FVD-fractievoorzitter Lidewij de Vos in februari dit jaar. Er was ophef over het extreemrechtse verleden van sommige kandidaten op de kieslijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Maar het ging om een „handvol jarenoude berichten”, wuifde De Vos het weg, refererend aan racistische whatsappberichten binnen jongerenbeweging JFVD. En om het „kortstondig lidmaatschap van een nogal laakbare organisatie, vele jaren geleden”.

Met dat laatste doelde ze op huidig FVD-gemeenteraadslid Frank Folkerts in Nieuwegein, die lid is geweest van de neonazistische Nederlandse Volks-Unie (NVU). „Het gaat me aan het hart wanneer onze partij op deze wijze in een kwaad daglicht wordt gesteld”, zei De Vos in een [partijfilmpje](#) met een stemmig muziekje op de achtergrond. Ze benadrukte dat Forum „op geen enkele wijze anti-democratisch gedachtegoed” of „onverdraagzaamheid” steunt.

Maar de afgelopen maanden is de samenwerking van de FVD-politici met niet alleen extreemrechtse activisten, maar ook neonazi's juist nauwer en zichtbaarder geworden. Bij twee manifestaties deze zomer en een aankomende demonstratie zijn deze dwarsverbanden duidelijk te zien, blijkt uit onderzoek van *NRC* en de antifascistische onderzoeksgroep Kafka.





Claus Cremer, de leider van de Duitse neonazipartij Die Heimat, was 25 juli aanwezig bij een anti-azc-demonstratie in Apeldoorn. Hij stond op een podium dat was geleverd door een FVD-raadslid.

foto De stentor

Duitse neonazi in Apeldoorn

Het is zaterdag 25 juli als de Duitse neonazi-leider Claus Cremer (47), van de extreemrechtse partij Die Heimat, in Apeldoorn enkele tientallen Duitse en Nederlandse rechtsextremisten [toespreekt](#). Hij staat op een klein podium, met rood-wit-blauwe rozetten en twee Nederlandse vlaggen.

Cremer is op deze lichtbewolkte zomerdag uitgenodigd door NVU-leider Constant Kusters om te spreken tijdens een anti-azc-protest. Cremer werd in 2005 veroordeeld tot een jaar voorwaardelijke gevangenisstraf vanwege antisemitische uitlatingen. Bij een demonstratie tegen de bouw van een synagoge in Bochum zei hij in 2004 dat joden seksueel misbruik van kinderen zouden goedkeuren. Hij eindigde zijn speech destijds met de woorden „Ein Volk, ein Reich, ein Glaube!” [Eén volk, één rijk, één geloof], een verwijzing naar de bekende nazi-slogan „Ein Volk, ein Reich, ein Führer” [Eén volk, één rijk, één leider]. In Apeldoorn waarschuwt Cremer voor de ondergang van Europa als gevolg van immigratie en „buitenlandse infiltratie”.

De manifestatie in Utrecht is de eerste van een serie geplande extreemrechtse demonstraties van de zogeheten Save Europe Act

Het podium waar Kusters en Cremer gebruik van maken, is voor het protest aangeleverd door een vrouw met een zwarte wielrenbroek en wit shirt aan en een man met getatoeëerde armen en een zwarte pet op zijn hoofd. Het blijkt te gaan om Melanie Scheurwater, FVD-gemeenteraadslid in Krimpenerwaard, en haar partner Pascal Scheurwater. Terwijl Pascal de luidsprekers naast het podium kort voor de toespraken omhoogschuift op de standaard en Kusters op korte afstand heen en weer [drentelt](#) met zijn megafoon, staat Melanie naast Pascal met een doos, waaruit ze vermoedelijk stickers of flyers uitdeelt. Later loopt FVD-raadslid Melanie Scheurwater mee in de NVU-demonstratie en filmt ze de toespraken van Kusters en Cremer.

Is dit een incident? Een gemeenteraadslid dat zich inlaat met neonazi's in een partij die verder afstand houdt van anti-democratische groeperingen, zoals fractievoorzitter De Vos beweert?

[Lees ook](#)

[Forum voor Democratie breidt zijn ecosysteem uit met een nieuwe Almeerse basisschool – maar deze keer betaalt het Rijk](#)



Save Europe Act in Utrecht

Precies een week later klinken er op zaterdag 1 augustus opnieuw anti-immigratieleuzen vanaf hetzelfde podium met de rood-wit-blauwe rozetten. Deze keer staat het podium op het [Jaarbeursplein](#) in Utrecht, waar onder meer FVD-Tweede Kamerlid Milan Schenk en de meerdere malen vanwege racisme veroordeelde Vlaamse partijvriend Dries van Langenhove spreken. In tegenstelling tot een week eerder maakt actiegroep Vaderlandsliefde van Pascal Scheurwater op hun Facebookpagina nu wel [gewag](#) van het plaatsen van het podium. „Vandaag stonden we er! Met ons podium en geluid bij de manifestatie van de Save Europe Act, georganiseerd door Dara Vos.” Vos komt voort uit jongerenbeweging JFVD en is tegenwoordig gemeenteraadslid voor Forum in Hoogeveen. NVU-activist Etienne van Basten reageert op Facebook: „Goeie wagen toppers”. „Bedankt!”, schrijft Vaderlandsliefde.

De manifestatie in Utrecht is de eerste van een serie geplande extreemrechtse demonstraties van de zogeheten Save Europe Act. Dit is een Europees initiatief dat eind mei door de Nederlandse rechts-extremistische influencer Eva Vlaardingerbroek en de Oostenrijker Martin Sellner werd gelanceerd op een bijeenkomst van [extreemrechtse activisten in Portugal](#). Ze noemen het een patriotistisch burgerinitiatief waarmee ze ‘remigratie’ – in extreme kringen vaak gebruikt als eufemisme voor deportaties van mensen met een migratieachtergrond – op de Europese wetgevingsagenda willen krijgen.

In Nederland is FVD’er Dara Vos de coördinator van het burgerinitiatief. Zij is samen met een lid van de Vlaamse extreemrechtse organisatie Schild & Vrienden beheerder van de groepsapp Save Europe Act Nederland. Samen met Vlaardingerbroek en presentatrice Raisa Blommestijn (Ongehoord Nederland) was Vos eind mei ook in Portugal [aanwezig](#) bij de lancering van het initiatief.

Op de manifestatie in Utrecht komen ongeveer honderd betogers af. Naast FVD-leden en -politici, onder wie Forum-raadslid met NVU-verleden Frank Folkerts, ook veel actieve aanhangers van extreemrechtse actiegroepen, neonazi’s en antisemieten. Zo is de veroordeelde antisemiet Jan van de Kar aanwezig, net als Peter van Vliet, een rechtsextremist die regelmatig T-shirts met een SS-teken draagt en het hele land afreist voor allerhande demonstraties. Van de Kar ontrolt in Utrecht een spandoek met daarop de tekst ‘Keer terug naar je roots!, remigratie is mooi en goed!’, met links op de banner een zwart gezin, in het midden een vliegtuig en rechts een wit gezin.





Activist Peter van Vliet (rechts) in een zwart T-shirt van de extreemrechtse actiegroep ID Verzet op het Jaarbeursplein, bij de demonstratie op 1 augustus. Hij bezoekt veel van hun protesten en draagt ook [regelmatic een shirt met een SS-teken](#) erop.

ANP / Zuma Press

Enorme banner

Op het Jaarbeursplein zijn verder leden van de NVU present, neonazi's van de Nederlandse Nationalistische Beweging (NNB) en vanuit België zijn in het kielzog van aanvoerder Dries Van Langenhove ook activisten van Schild & Vrienden afgereisd. Een van hen, Jonathan Diels, maakt dronebeelden van de manifestatie.

De enorme banner van de Save Europe Act is per busje door Diels uit België aangevoerd, zo blijkt uit een [Instagram-filmpje](#). Onderweg naar Nederland maakt hij met zijn vingers meerdere malen het White Power-teken, dat lijkt op het OK-teken. Later zit ook Dara Vos in het busje met Diels. Op haar Instagram-pagina plaatste Vos op 18 juli zelf een [filmpje](#) over haar „white girl summer” met een vliegtuigje erbij, het symbool dat zij en andere rechts-extremisten vaak gebruiken als referentie aan ‘remigratie’.

Dries Van Langenhove beklaagt zich er in Utrecht tijdens een [interview](#) met PowNews over dat mensen als Vlaardingebroek en hij worden „gedemoniseerd” als „extreemrechts”. Tegelijkertijd lijdt het voor hem geen twijfel dat Roma en Sinti „geen Nederlanders zijn”, zegt hij. Van Langenhove: „Waarmee ik niet zeg dat die mensen allemaal automatisch het land moeten worden uitgezet.”

Zo is de demonstratie van de Save Europe Act een vergaarbak van rechtsextremisten, neonazi's en uiterst rechtse activisten. Het initiatief van Vlaardingebroek brengt hen samen onder één banier. Ook in de appgroep van Vos met vrijwilligers voor het initiatief duiken rechts-extremisten en neonazi's op.

De inspanningen voor de Save Europe Act om ‘remigratie’ op de Europese politieke agenda te krijgen zijn inmiddels louter symbolisch

De inspanningen voor de Save Europe Act om ‘remigratie’ op de Europese politieke agenda te krijgen zijn inmiddels louter symbolisch. De registratie van het initiatief werd eind juli door [de Europese Commissie afgewezen](#), omdat de voorstellen van de Save Europe Act strijdig zijn met Europese grondrechten. Zo is er sprake van discriminerende onderdelen op grond van ras en etnische afkomst.

Uit [recent onderzoek van stichting Justice for Prosperity](#), onder leiding van voormalig AIJD'er Jelle Postma, blijkt dat de Save Europe Act niet alleen een Europese aangelegenheid is. Volgens de stichting is er sprake van een samenwerking tussen Europese en Amerikaanse activisten, waarbij ook nog lijnen naar Rusland lopen. De stichting spreekt van een initiatief om Europa ‘van binnenuit te destabiliseren’.

Justice for Prosperity bekeek de digitale infrastructuur van de Save Europa Act – de hosting van de website, de fondsenwervingstructuur – en kwam uit bij een bedrijf van de Amerikaanse activist Brian Brown, een bekend figuur uit de christelijk-rechtse wereld en een fervent anti-abortus en anti-lhbtq+ activist. Brown onderhoudt banden met Russische orthodoxe activisten en reisde in 2013 naar Moskou om in de Doema, het Russische parlement, [een speech te houden](#) tegen homorechten.

Demonstratie Malieveld

De Nederlandse tak van de Save Europe Act heeft inmiddels een nieuw evenement aangekondigd waarbij ze aanwezig zullen zijn: een demonstratie op het Malieveld op 19 september. Precies een jaar nadat daar een betoging georganiseerd door de activist Els Noort, beter bekend als ‘Els Rechts’, volledig [uit de hand liep](#). Voetbalhooligans en extreemrechtse activisten vochten een veldslag uit met de politie en stichtten brand bij het partijkantoor van D66.

Vermoedelijk uit angst voor ongeregelde heden besloot Forum vorig jaar geen prominente sprekers af te vaardigen naar het Malieveld. Deze keer vormt het aanstaande protest in Den Haag juist een verdere stap in de radicalisering van de partij. Voor het eerst wordt bij de organisatie van een evenement openlijk samengewerkt met neonazi's.

Het initiatief voor de manifestatie op 19 september komt van de mensen achter de extreemrechtse splinterbeweging ID Verzet. Een van de organisatoren hierachter is Ronald Sloof. In een [filmpje](#) van de Save Europe Act heeft Dara Vos, die in Utrecht meerdere malen met Sloof overlegde, zelf aangekondigd dat haar initiatief op het Malieveld aanwezig zal zijn met een „remigratiestand”. Op flyers die ID Verzet verspreidt, wordt de samenwerking met de Save Europe Act van FVD's Dara Vos eveneens [aangekondigd](#).

Met name Sloof speelt het voorbije half jaar een prominente rol binnen extreemrechts en de neonazistische scene. Op zondag 14 juni [organiseerde](#) hij in Den Haag een herdenking voor de Engelse student [Henry Nowak](#). Deze 18-jarige jongen werd in december neergestoken door een sikh in Southampton. Nowak kreeg geen hulp van de politie, waarna hij overleed. Vrijgave van de beelden, waaruit bleek dat agenten niet geloofden dat Nowak was neergestoken, leidden afgelopen voorjaar tot rellen in de zuid-Engelse stad.

Op de herdenking voor Nowak in Den Haag kwamen tientallen in het zwartgeklede rechtsextremisten en neonazi's af. Zij werden met een megafoon toegesproken door Sloof, die op zijn arm een zonnerad droeg, eerder gebruikt door de SS als symbool voor raciale superioriteit. De herdenking was een strak georganiseerde, fascistisch [ogende](#) bijeenkomst die werd begeleid door leden van de extreemrechtse vechtclub Active Club Dietsland. In een van hun filmpjes worden meerdere Hitlergroeten [gebracht](#). De eerste kranslegger voor Nowak in Den Haag was Pascal Scheurwater, de partner van FVD-gemeenteraadslid Melanie.

Op sociale media vraagt Sloof „elke zuivere Nederlander” op te staan en te helpen bij het „schoonvegen” van Nederland. Hij plaatst karikaturale afbeeldingen van zwarte mensen, waarin hij ze verantwoordelijk houdt voor crimineel gedrag en het afschuiven van schuld. Ook bezocht hij een NVU-demonstratie en prijst hij online de neonazistische NNB aan. Ook een NNB-lid maakt online reclame voor het Malieveldprotest.

De organisatie daarvan probeert via Farmers Defence Force ook de boeren warm te krijgen voor de demonstratie, net als andere beroepsgroepen, zoals vrachtwagenchauffeurs en vissers. Daartoe worden allerlei Facebookgroepen opgericht met neutrale termen als ‘vrouwenmars’ en ‘boze burgers’. Er staat in Den Haag op 19 september ook een mars door de stad gepland. Zorgen over ongeregelde heden, zoals een jaar eerder, worden door FVD’er Dara Vos in de appgroep van de Save Europe Act weggewuifd. „Jullie kunnen en mogen erop vertrouwen dat dit in goede banen wordt geleid. Hier is juist door vorig jaar goed over nagedacht”, schrijft ze in de appgroep.